

Rada
Evropské unie

Brusel 6. listopadu 2020
(OR. en)

12525/20

Interinstitucionální spis:
2018/0252(NLE)

ATO 60
CADREFIN 351

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců
Č. dok. Komise:	10137/18
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ RADY, kterým se zavádí specifický finanční program pro vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s radioaktivním odpadem a kterým se zrušuje nařízení Rady (Euratom) č. 1368/2013

V návaznosti na dokončení práce Pracovní skupiny pro jaderné otázky naleznou delegace v příloze znění výše uvedeného návrhu bez vyznačených změn.

2018/0252 (NLE)

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY,

kterým se zavádí specifický finanční program pro vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s radioaktivním odpadem a kterým se zrušuje nařízení Rady (Euratom) č. 1368/2013

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii, a zejména na článek 203 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko¹ Evropského parlamentu,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V souladu s Římským prohlášením² by měl rozpočet Unie umožnit, aby Evropa byla bezpečná a chráněná; jde o rozměr, na němž se dosud podílely programy vyřazování jaderných zařízení z provozu a může tomu být i nadále. Po odstavení jaderných zařízení má být dosaženo hlavního pozitivního dopadu v podobě postupného snížení radiologického rizika pro pracovníky, veřejnost a životní prostředí v dotčených členských státech, ale i v Unii jako celku.

¹

² Prohlášení vedoucích představitelů 27 členských států a Evropské rady, Evropského parlamentu a Evropské komise (25. března 2017).
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/STATEMENT_17_767

- (2) Specifický výdajový finanční program může přinést dodatečnou přidanou hodnotu Unie, neboť se v rámci Unie stane měřítkem pro bezpečné řešení technologických otázek při vyřazování jaderných zařízení z provozu a šíření znalostí. Tato finanční pomoc by měla být poskytována na základě předchozího hodnocení, při němž se zjišťují specifické potřeby a prokazuje přidaná hodnota Unie s cílem podporovat vyřazování jaderných zařízení z provozu a bezpečné nakládání s radioaktivním odpadem.
- (3) Činnosti spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení by měly odpovídat platným právním předpisům Unie a jednotlivých států. Tato finanční pomoc by měla být i nadále výjimečná, aniž jsou dotčeny zásady a cíle vyplývající z právních předpisů v oblasti jaderné bezpečnosti, konkrétně směrnice Rady 2009/71/Euratom³, a v oblasti nakládání s odpady, totiž směrnice Rady 2011/70/Euratom⁴. Konečná odpovědnost za bezpečné nakládání se vzniklým vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem zůstává na členských státech v souladu s čl. 4 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice Rady 2011/70/Euratom.
- (4) Podle Protokolu o podmínkách a pravidlech přijetí Bulharské republiky a Rumunska do Evropské unie⁵ se Bulharsko zavázalo k uzavření bloků 1 a 2 jaderné elektrárny Kozloduj do 31. prosince 2002 a bloků 3 a 4 téže elektrárny do 31. prosince 2006, a k následnému vyřazení těchto bloků z provozu. Vyřazení uvedených zařízení z provozu mělo pro Bulharsko za následek značnou finanční zátěž spojenou s přímými i nepřímými náklady. V souladu se svými závazky odstavilo Bulharsko všechny dotčené bloky v příslušných lhůtách.

³ Směrnice Rady 2009/71/Euratom ze dne 25. června 2009, kterou se stanoví rámec Společenství pro jadernou bezpečnost jaderných zařízení (Úř. věst. L 172, 2.7.2009, s. 18).

⁴ Směrnice Rady 2011/70/Euratom ze dne 19. července 2011, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem (Úř. věst. L 199, 2.8.2011, s. 48).

⁵ Úř. věst. L 157, 21.6.2005, s. 29.

- (5) Podle Protokolu č. 9 o bloku 1 a bloku 2 jaderné elektrárny Bohunice V1 na Slovensku⁶, který je přílohou aktu o přistoupení z roku 2003, se Slovensko zavázalo uzavřít blok 1 a blok 2 jaderné elektrárny Bohunice V1 do 31. prosince 2006, resp. do 31. prosince 2008, a k následnému vyřazení těchto bloků z provozu. Vyřazení uvedených zařízení z provozu mělo pro Slovensko za následek značnou finanční zátěž spojenou s přímými i nepřímými náklady. V souladu se svými závazky odstavilo Slovensko všechny příslušné bloky ve stanovených lhůtách.
- (6) V souladu se svými závazky obsaženými ve smlouvě o přistoupení a s podporou Unie Bulharsko a Slovensko významně pokročily k vyřazení jaderných elektráren Kozloduj a Bohunice V1 z provozu. Je zapotřebí dalšího úsilí, aby byl bezpečně dosažen konečný stav vyřazení z provozu. Na základě současných plánů vyřazování z provozu se plánuje, že by vyřazování z provozu mělo být dokončeno v případě jaderné elektrárny Kozloduj do konce roku 2030 a v případě jaderné elektrárny Bohunice V1 do roku 2025.
- (7) Společné výzkumné středisko (JRC) Evropské komise bylo zřízeno článkem 8 Smlouvy o Euratomu. Při uplatňování tohoto článku byly v období 1960–62 podepsány mezi Společenstvím, Německem, Belgií, Itálií a Nizozemskem dohody o areálu. V případě Itálie a Nizozemska byla vnitrostátní jaderná zařízení převedena na Společenství. Ve čtyřech areálech byla vybudována infrastruktura zaměřená na jaderný výzkum, která zahrnovala nová zařízení. Některá z těchto zařízení se dodnes používají, zatímco jiná byla odstavena (v některých případech před více než 20 lety) a vesměs jsou zastaralá.

⁶ Úř. věst. L 236, 23.9.2003, s. 954.

- (8) Na základě článku 8 Smlouvy o Euratomu a v souladu s článkem 7 směrnice Rady 2011/70/Euratom²⁴ by JRC mělo spravovat své historické jaderné závazky a vyřazovat svá odstavená jaderná zařízení z provozu v souladu s příslušnými vnitrostátními právními předpisy. V obdobném duchu byl v roce 1999 sdělením Evropskému parlamentu a Radě⁷ zahájen program JRC týkající se vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s odpady a Komise od té doby pravidelně aktualizuje své informace o pokroku daného programu⁸.
- (9) Evropská komise ve svém posouzení dospěla k závěru, že nejlepší možností, jak splnit požadavky uvedené v čl. 5 odst. 1 písm. f) a článku 7 směrnice Rady 2011/70/Euratom, je provádět strategii, která činnosti v oblasti vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s odpady kombinuje s iniciováním jednání mezi JRC a hostitelskými členskými státy ohledně potenciálního převedení závazků v oblasti vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým palivem v případě vzájemných dohod mezi Komisí a hostitelskými členskými státy. JRC by pro splnění svých povinností souvisejících s vyřazováním jaderných zařízení z provozu a bezpečností při nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem mělo zajistit a udržovat odpovídající zdroje.

⁷ Historické závazky vyplývající z jaderných aktivit Společného výzkumného střediska v rámci Smlouvy o Euratomu – Vyřazování zastaralých jaderných zařízení z provozu a nakládání s odpady, KOM(1999)114 v konečném znění.

⁸ Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu – Vyřazování z provozu jaderných zařízení a nakládání s jadernými odpady – Úprava odpovědnosti v oblasti jaderné energie vyplývající z činnosti Společného výzkumného střediska (JRC) prováděné v rámci Smlouvy o Euratomu, SEK(2004) 621 v konečném znění.

Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu – Vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s radioaktivními odpady: Řízení jaderných závazků vyplývajících z činnosti Společného výzkumného střediska (JRC) prováděné v rámci Smlouvy o Euratomu, KOM(2008)903 v konečném znění.

Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu – Vyřazování z provozu jaderných zařízení a nakládání s jadernými odpady: Řízení jaderných závazků vyplývajících z činnosti Společného výzkumného střediska (JRC) prováděné v rámci Smlouvy o Euratomu, COM(2013)734 final.

- (10) Toto nařízení reaguje na potřeby zjištěné pro víceletý finanční rámec na období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2027 a stanoví finanční krytí na programy pomoci pro vyřazování z provozu bloků 1 až 4 jaderné elektrárny Kozloduj v Bulharsku (dále jen „program Kozloduj“) a bloků 1 a 2 jaderné elektrárny Bohunice V1 na Slovensku (dále jen „program Bohunice“), jakož i na vyřazování z provozu vlastních jaderných zařízení JRC Komise a související nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem ve čtyřech areálech: JRC-Geel v Belgii, JRC-Karlsruhe v Německu, JRC-Ispra v Itálii a JRC-Petten v Nizozemsku (program JRC týkající se vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s odpady), které má představovat hlavní referenční částku ve smyslu bodu 17 interinstitucionální dohody ze dne 2. prosince 2013 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení⁹ pro Evropský parlament a Radu během ročního rozpočtového procesu.
- (11) Na tento program se použije nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 (dále jen „finanční nařízení“). Finanční nařízení stanoví pravidla pro plnění rozpočtu Unie, včetně pravidel týkajících se grantů, cen, zadávání veřejných zakázek, nepřímého řízení, finančních nástrojů, rozpočtových záruk, finanční pomoci a náhrad vyplácených externím odborníkům.

⁹ Interinstitucionální dohoda ze dne 2. prosince 2013 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení (Úř. věst. C 373, 20.12.2013, s. 1).

- (12) V souladu s finančním nařízením, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013¹⁰, nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95¹¹, nařízením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96¹² a nařízením Rady (EU) 2017/1939¹³ mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím přiměřených opatření, včetně opatření týkajících se prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí včetně podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného ukládání správních sankcí. Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) může v souladu s nařízením (EU, Euratom) č. 883/2013 a nařízením (Euratom, ES) č. 2185/96 zejména provádět správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, aby zjistil, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu finanční zájmy Unie. V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 má Úřad evropského veřejného žalobce (EPPO) pravomoc vyšetřovat a stíhat trestné činy poškozující nebo ohrožující finanční zájmy Unie, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371¹⁴. V souladu s finančním nařízením mají všechny osoby nebo subjekty, kterým jsou poskytovány finanční prostředky Unie, plně spolupracovat na ochraně zájmů Unie, udělit Komisi, OLAFu, Účetnímu dvoru a v případě členských států účastnících se posílené spolupráce podle nařízení (EU) 2017/1939 Úřadu evropského veřejného žalobce nezbytná práva a potřebný přístup a zajistit, aby rovnocenná práva udělily i třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie.
- (13) Tímto nařízením nejsou dotčeny výsledky budoucích postupů týkajících se státní podpory, které mohou být zahájeny v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie.

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

¹¹ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1).

¹² Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. prosince 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).

¹³ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

¹⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

- (14) Výši prostředků přidělených programu, jakož i programové období a rozdělení prostředků v rámci opatření je možno na základě výsledků hodnotící zprávy v polovině období a na základě závěrečné hodnotící zprávy přezkoumat. Dodatečné rozpočtové flexibility lze v případě potřeby docílit přerozdělením finančních prostředků v rámci opatření, a to tak, že se upřednostní činnosti přispívající k řešení problémů v oblasti bezpečnosti spojených s vyřazením z provozu bloků č. 1 až 4 jaderné elektrárny Kozloduj v Bulharsku a bloků č. 1 a 2 jaderné elektrárny Bohunice V1 na Slovensku a s nakládáním se souvisejícím radioaktivním odpadem, aniž jsou dotčena další opatření prováděná podle tohoto nařízení a v souladu s finančním nařízením.
- (15) Program by se měl týkat rovněž získávání znalostí a sdílení zkušeností a poznatky ohledně procesu vyřazování jaderných zařízení z provozu získané na základě tohoto programu by měly být šířeny v rámci Unie v koordinaci a součinnosti s ostatními relevantními programy Unie pro činnosti v oblasti vyřazování jaderných zařízení z provozu v Litvě, neboť tato opatření skýtají největší přidanou hodnotu Unie a přispívají k bezpečnosti pracovníků a široké veřejnosti, jakož i k ochraně životního prostředí. Rozsah, postup a ekonomické aspekty spolupráce by měly být podrobně popsány ve víceletém pracovním programu a mohly by být rovněž předmětem dohod mezi členskými státy nebo s Komisí.

- (15a) JRC by mělo koordinovaným způsobem usnadňovat šíření znalostí mezi různými zúčastněnými stranami v Unii (např. prováděním analýzy trhu, přezkumů a posouzení potřeb v oblasti znalostí v EU, určováním možných směrů spolupráce, zainteresovaných stran a oblastí, v nichž by znalosti získané při provádění programu přinesly největší přidanou hodnotu, či vypracováváním formátů pro sdílení znalostí). Šíření získaných znalostí by mělo být financováno střediskem JRC. Kterýkoli členský stát může iniciovat rozvíjení vazeb a výměn za účelem šíření znalostí.
- (16) Vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s radioaktivním odpadem, na něž se vztahuje toto nařízení, je třeba provádět s využitím nejlepších dostupných technických odborných znalostí a současně náležitě zohlednit charakter a technologické specifikace zařízení, jež mají být vyřazena z provozu, aby byla zajištěna bezpečnost a nejvyšší možná účinnost, čímž se zohlední mezinárodní osvědčené postupy.
- (17) Bulharsko, Slovensko a Komise by měly zajistit účinné monitorování a kontrolu vývoje procesu vyřazování jaderných zařízení z provozu s cílem zajistit největší přidanou hodnotu Unie, co se týče finančních prostředků přidělovaných podle tohoto nařízení, i když konečnou odpovědnost za vyřazení jaderných zařízení z provozu nesou oba dotčené členské státy. Zahrnuje to i účinné měření výkonnosti a přijetí nápravných opatření, je-li to zapotřebí. Za tímto účelem by měl být zřízen výbor s monitorovací a informativní funkcí, jemuž by předsedal zástupce Komise a dotčeného členského státu. Podobně je při realizaci programu JRC týkajícího se vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s jaderným odpadem nápomocna i skupina nezávislých odborníků z členských států, kteří jsou jmenováni Komisí.
- (18) Podle bodů 22 a 23 interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů by měl být tento program hodnocen na základě informací shromážděných v souladu se zvláštními požadavky na monitorování, zároveň je však třeba zamezit administrativní zátěži, zejména pro členské státy, a nadměrné regulaci. Tyto požadavky by měly v příslušných případech zahrnovat měřitelné ukazatele jakožto základ pro hodnocení toho, jaké má tento program účinky v praxi.

- (19) Opatření v rámci programů Kozloduj a Bohunice by měla být určena v mezích, jež byly stanoveny v plánech vyřazování z provozu předložených Bulharskem a Slovenskem podle nařízení Rady 2013/1368/Euratom. Tyto plány stanovily oblast působnosti uvedených programů, konečné stavy vyřazení z provozu a konečné lhůty; zahrnují činnosti spojené s vyřazováním z provozu, související harmonogram těchto činností, náklady a požadované lidské zdroje.
- (20) Opatření v rámci programů Kozloduj a Bohunice by měla být realizována v rámci společného finančního úsilí Unie, Bulharska a Slovenska v souladu s praxí spolufinancování zavedenou v předcházejících programech.
- (21) Nařízení Rady (Euratom) č. 1368/2013¹⁵ by mělo být zrušeno.
- (22) Řádně byla zohledněna zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 22/2016 s názvem „Programy pomoci EU pro vyřazování jaderných zařízení z provozu v Litvě, Bulharsku a na Slovensku: od roku 2011 bylo dosaženo určitého pokroku, zásadní výzvy však teprve čekají“.
- (23) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení článku 3 tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011¹⁶.

¹⁵ Nařízení Rady (Euratom) č. 1368/2013 ze dne 13. prosince 2013 o podpoře poskytované Uníí na programy pomoci pro vyřazování jaderných zařízení v Bulharsku a na Slovensku z provozu a o zrušení nařízení (Euratom) č. 549/2007 a (Euratom) č. 647/2010 (Úř. věst. L 346, 20.12.2013, s. 1).

¹⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (24) Na toto nařízení se použijí horizontální finanční pravidla přijatá Evropským parlamentem a Radou na základě článku 322 Smlouvy o fungování Evropské unie. Tato pravidla jsou stanovena ve finančním nařízení a upravují zejména podrobnosti týkající se sestavování a plnění rozpočtu prostřednictvím grantů, veřejných zakázek, cen a nepřímého plnění, jakož i kontrolu odpovědnosti účastníků finančních operací. [Pravidla přijatá na základě článku 322 Smlouvy o fungování Evropské unie se rovněž týkají ochrany rozpočtu Unie v případě všeobecných nedostatků týkajících se dodržování zásad právního státu v členských státech, neboť dodržování zásad právního státu je základním předpokladem řádného finančního řízení a účinného financování Unie].
- (25) *(vypouští se)*
- (26) Druhy financování a způsoby provádění podle tohoto nařízení by měly být voleny na základě jejich schopnosti dosáhnout konkrétních cílů opatření a přinášet výsledky, při zohlednění zejména nákladů na kontroly, administrativní zátěže a očekávaného rizika neplnění. Přitom by se mělo zvážit rovněž využití jednorázových částek, paušálních plateb a jednotkových nákladů, jakož i financování, které není spojeno s náklady, podle čl. 125 odst. 1 finančního nařízení,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět

Toto nařízení zavádí specifický finanční program pro vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s radioaktivním odpadem“ (dále jen „program“) na období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2027, který se zaměřuje na potřeby zjištěné na stávajícím základě. Podporuje :

- a) bezpečné vyřazení z provozu bloků č. 1 až 4 jaderné elektrárny Kozloduj v Bulharsku (program Kozloduj) a bloků č. 1 a 2 jaderné elektrárny Bohunice V1 na Slovensku (program Bohunice) , včetně nakládání s radioaktivním odpadem, v souladu se zjištěnými potřebami uvedenými v příslušném plánu vyřazování z provozu a
- b) provádění procesu vyřazování z provozu vlastních jaderných zařízení Komise v areálech Společného výzkumného střediska (JRC), respektive JRC-Geel v Belgii, JRC-Karlsruhe v Německu, JRC-Ispra v Itálii a JRC-Petten v Nizozemsku, a nakládání se souvisejícím radioaktivním odpadem (program JRC týkající se vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s odpady).

Stanoví se v něm cíle programu, rozpočet na období 2021–2027, formy financování z prostředků Unie a pravidla pro poskytování tohoto financování.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „vyřazováním z provozu“ správní a technická opatření v souladu s vnitrostátními právními předpisy, díky nimž je možné v jaderném zařízení odstranit některé nebo všechny regulační kontroly a jejichž cílem je zajistit dlouhodobou ochranu obyvatelstva a životního prostředí, včetně omezování úrovně reziduálních radionuklidů v materiálech a v areálu daného zařízení;
- 2) „plánem vyřazování z provozu“ dokument obsahující podrobné informace o navrhovaném vyřazení z provozu a popisující tyto aspekty: zvolenou strategii vyřazování z provozu; harmonogram, druh a posloupnost činností souvisejících s vyřazováním z provozu; uplatněnou strategii pro nakládání s odpadem, včetně uvolnění; navrhovaný konečný stav; skladování a ukládání odpadu vzniklého při vyřazování z provozu; časový rámec pro vyřazování z provozu; odhady nákladů na dokončení vyřazování z provozu, jakož i cíle, očekávané výsledky, milníky, lhůty pro splnění cílů a odpovídající klíčové ukazatele výkonnosti, případně včetně ukazatelů založených na realizované hodnotě. Plán zpracuje držitel licence jaderného zařízení a zohlední se ve víceletých pracovních programech programu;
- 3) „programem Bohunice“ část programu, která se týká vyřazování z provozu bloků 1 a 2 reaktorů jaderné elektrárny Bohunice V1, nacházející se v Jaslovských Bohunicích na Slovensku;
- 4) „programem Kozloduj“ část programu, která se týká vyřazování z provozu bloků 1, 2, 3 a 4 reaktorů jaderné elektrárny Kozloduj, nacházející se v Kozloduji v Bulharsku;

- 5) „programem JRC týkajícím se vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s odpady“ část programu, která se týká vyřazování vlastních jaderných zařízení Komise z provozu a nakládání se souvisejícím radioaktivním odpadem v areálech Společného výzkumného střediska (JRC), tedy JRC-Geel nacházejícího se v Belgii, JRC-Karlsruhe nacházejícího se v Německu, JRC-Ispra nacházejícího se v Itálii a JRC-Petten nacházejícího se v Nizozemsku.

Článek 3

Cíle programu

1. Obecným cílem programu je poskytovat financování pro vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s radioaktivním odpadem v souladu se zjištěnými potřebami.
2. Na základě stávajících potřeb na období 2021–2027 má program zejména:
 - a) pomáhat Bulharsku s prováděním programu vyřazování z provozu jaderné elektrárny Kozloduj a Slovensku s prováděním programu vyřazování z provozu jaderné elektrárny Bohunice, včetně nakládání s radioaktivním odpadem a jeho skladování v souladu se zjištěnými potřebami uvedenými v příslušném plánu vyřazování z provozu, se zvláštním důrazem na řešení souvisejících problémů v oblasti bezpečnosti, a
 - b) podporovat program JRC týkající se vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s radioaktivním odpadema současně jsou v rámci programu získávány znalosti o procesu vyřazování jaderných zařízení z provozu a o nakládání s radioaktivním odpadem, které jsou výsledkem činností v oblasti vyřazování z provozu.
3. Konkrétní cíle programu jsou tyto:
 - a) provádět činnosti uvedené v příslušných plánech vyřazování z provozu týkajícími se demontáže a dekontaminace reaktorů v jaderných elektrárnách Kozloduj a Bohunice, včetně souvisejících systémů, struktur a součástí a pomocných budov, bezpečného nakládání s radioaktivním odpadem v souladu se zjištěnými potřebami uvedenými v příslušných plánech na vyřazování z provozu a podpory v oblasti lidských zdrojů a usilovat o jejich vynětí z regulační kontroly;

- b) podporovat plán vyřazování z provozu a provádět činnosti v souladu s vnitrostátními právními předpisy hostitelského členského státu týkajícími se demontáže a dekontaminace vlastních jaderných zařízení Komise v areálech Společného výzkumného střediska (JRC) a bezpečného nakládání se souvisejícím radioaktivním odpadem a případně připravit převod jaderných závazků z JRC na hostitelské členské státy. Tento převod nesmí být žádnému hostitelskému členskému státu uložen jako povinnost a je předmětem vzájemné dvoustranné dohody mezi Komisí a hostitelskými členskými státy. V této vzájemné dvoustranné dohodě je uvedeno, že veškeré náklady spojené s vyřazením vlastních jaderných zařízení Komise z provozu v areálech Společného výzkumného střediska (JRC) a s uložením souvisejícího radioaktivního odpadu hradí Unie a jsou plně v souladu se směrnicí Rady 2011/70/Euratom¹⁷;
- c) pro JRC – v souvislosti s vyřazováním jaderných zařízení z provozu rozvíjet vazby a výměny mezi zúčastněnými stranami v Unii s cílem zajistit šíření znalostí a využití zkušeností ve všech relevantních oblastech, jako je výzkum a inovace, regulace či odborná příprava, a rozvíjet potenciální synergie v rámci Unie.

4. Podrobný popis konkrétních cílů je uveden v přílohách I, II a III. Na základě výsledků hodnocení uvedeného v článku 10 může Komise prostřednictvím prováděcích aktů změnit přílohy I nebo II v souladu s přezkumným postupem uvedeným v čl. 12 odst. 2.

¹⁷ Směrnice Rady 2011/70/Euratom ze dne 19. července 2011, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem (Úř. věst. L 199, 2.8.2011, s. 48–56).

Článek 4

Rozpočet

1. Finanční krytí na provádění programu v období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2027 činí 466 000 000 EUR v běžných cenách.
2. Částka uvedená v prvním odstavci se rozdělí mezi tyto kategorie výdajů:
 - a) 63 000 000 EUR na opatření v rámci programu Kozloduj;
 - b) 55 000 000 EUR na opatření v rámci programu Bohunice;
 - c) 348 000 000 EUR na opatření v rámci programu JRC týkajícího se vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s odpady, včetně opatření na dosažení konkrétního cíle vymezeného v čl. 3 odst. 3 písm. c).
3. Rozpočtové flexibility lze docílit přerozdělením finančních prostředků v rámci opatření programu po provedení hodnocení podle článku 10 a v souladu s finančním nařízením, přičemž se upřednostní činnosti přispívající k řešení problémů v oblasti bezpečnosti souvisejících s vyřazováním z provozu a s nakládáním s radioaktivním odpadem.
4. Částka uvedená v odstavci 1 může pokrývat výdaje na činnosti zahrnuté do příslušných plánů vyřazování z provozu a určené na provádění programu, jako jsou přípravné, monitorovací, kontrolní, auditní a hodnotící činnosti, včetně institucionálních systémů informačních technologií.
5. Rozpočtové závazky na opatření trvající déle než jeden rozpočtový rok mohou být rozděleny na roční splátky v průběhu několika let.

Článek 4a

Šíření znalostí

1. Znalosti získané při provádění programu jsou šířeny na úrovni Unie.
2. Opatření k realizaci činnosti uvedené v odstavci 1 jsou financována v rámci programu JRC týkajícího se vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s odpady. Strukturování znalostí a jejich šíření do členských států je koordinováno střediskem JRC.
3. Proces šíření znalostí je zahrnut a definován v pracovním programu podle článku 8.

Článek 5

Provádění a formy financování z prostředků Unie

1. Program se provádí v rámci přímého řízení v souladu s finančním nařízením nebo v rámci nepřímého řízení společně se subjekty uvedenými v čl. 62 odst. 1 písm. c) finančního nařízení.
2. Program může poskytovat financování jednou z forem stanovených ve finančním nařízení.

Článek 6

Způsobilá opatření

Pro financování jsou způsobilá pouze opatření určená k provádění cílů uvedených v článku 3 a v přílohách I, II a III.

Článek 7
Míry spolufinancování

Maximální použitelná míra spolufinancování ze strany Unie během období uvedeného v článku 4 nesmí být v rámci programu Kozloduj a programu Bohunice vyšší než 50 %, aniž je dotčen čl. 190 odst. 1 finančního nařízení. Zbývající spolufinancování musí zajistit Bulharsko, resp. Slovensko. Činnosti nezbytné pro šíření znalostí podle článku 4a budou Uní financovány ve výši 100 %.

Článek 8
Pracovní programy

1. Program Bohunice a program Kozloduj se provádějí prostřednictvím víceletých pracovních programů v souladu s článkem 110 finančního nařízení.
 - 1a. Víceletý pracovní program se přijímá postupem podle čl. 12 odst. 2.
2. Program JRC týkající se vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s odpady se provede prostřednictvím víceletých pracovních programů v souladu s postupem podle článku 4 rozhodnutí Komise 96/282/Euratom o reorganizaci Společného výzkumného střediska.
 - 2a. Ve víceletých pracovních programech podle odstavců 1 a 2 se zohlední plány vyřazování z provozu, které se použijí jako základ pro monitorování a hodnocení programu.
3. Ve víceletých pracovních programech podle odstavců 1 a 2 je upřesněn současný stav, cíle, očekávané výsledky, související ukazatele výkonnosti a harmonogram pro využití finančních prostředků a jsou v nich rovněž uvedeny podrobnosti týkající se šíření znalostí.

Článek 9

Monitorování a podávání zpráv

1. Ukazatele pro vykazování pokroku dosaženého při plnění cílů programu stanovených v článku 3 jsou uvedeny v příloze IV.
2. Systém vykazování výkonnosti zajistí, aby údaje pro monitorování provádění programu a jeho výsledků byly shromažďovány účinně, efektivně a včas. Za tímto účelem se příjemcům finančních prostředků Unie a případně členským státům uloží požadavky na vykazování, které jsou přiměřené celkovým nákladům a rizikům souvisejícím s programem.
3. Na konci každého roku vypracuje Komise zprávu o pokroku v provádění prací vykonaných v předchozích letech, včetně počtu opatření přijatých na základě výzev k podávání nabídek, a předloží ji Evropskému parlamentu a Radě.

Článek 10

Hodnocení

1. Hodnocení se provádějí včas tak, aby je bylo možné promítnout do rozhodovacího procesu.
2. Průběžné hodnocení programu se provede, jakmile je k dispozici dostatek informací o jeho provádění, avšak nejpozději do čtyř let od začátku období uvedeného v článku 1. Průběžné hodnocení se též zabývá možností změn víceletého pracovního programu uvedeného v článku 8.
3. Na konci provádění programu, avšak nejpozději do pěti let po skončení období uvedeného v článku 1 provede Komise závěrečné hodnocení programu.
4. Komise sdělí závěry hodnocení spolu se svými připomínkami Evropskému parlamentu a Radě.

Článek 11

Audity

Audity týkající se použití příspěvku Unie a příspěvku členských států prováděné osobami nebo subjekty včetně těch, jež nebyly pověřeny orgány či institucemi Unie, jsou základem celkové jistoty podle článku 127 finančního nařízení.

Článek 12

Výbor

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Má-li být stanovisko výboru získáno písemným postupem, je tento postup ukončen bez výsledku, pokud tak o tom ve lhůtě stanovené pro vydání stanoviska rozhodne předseda výboru nebo pokud o to požádá prostá většina členů výboru.

Článek 13

Informace, komunikace a publicita

1. Příjemci finančních prostředků Unie uvádějí původ a zajišťují viditelnost těchto prostředků (zejména při propagaci opatření a jejich výsledků) tím, že poskytují ucelené, účinné a přiměřené informace různým cílovým skupinám včetně médií a veřejnosti.
2. Komise provádí k programu a jeho opatřením a výsledkům informační a komunikační kampaně. Finanční zdroje vyčleněné na program rovněž přispívají k institucionální komunikaci ohledně politických priorit Unie, souvisejí-li s cíli uvedenými v článku 3.

Článek 14

Zrušení

Nařízení (Euratom) č. 1368/2013 se zrušuje.

Článek 15

Přechodná ustanovení

1. Tímto nařízením není dotčeno pokračování ani změna příslušných opatření zahájených podle nařízení (Euratom) č. 1368/2013, které se na příslušná opatření použije až do jejich ukončení.
2. Finanční krytí programu může zahrnovat i výdaje na technickou a správní pomoc nezbytné pro zajištění přechodu mezi programy Kozloduj a Bohunice a opatřeními přijatými podle nařízení (Euratom) č. 1368/2013.
3. V případě potřeby lze do rozpočtu na období po roce 2027 začlenit i prostředky na pokrytí výdajů stanovených v čl. 4 odst. 3 tohoto nařízení, aby bylo možno řídit opatření, jež nebudou dokončena do 31. prosince 2027.

Článek 16

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. ledna 2021.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda nebo předsedkyně

1. Hlavním obecným cílem programu Kozloduj je pomáhat Bulharsku s řešením problémů v oblasti bezpečnosti při vyřazování bloků č. 1 až 4 jaderné elektrárny Kozloduj z provozu. Hlavními bezpečnostními problémy, jimiž se mají programy zabývat, jsou:
 - a) demontáž a dekontaminace budov a součástí reaktorů v souladu s plány vyřazování z provozu; pokrok je nutno měřit podle množství a druhu odstraněných materiálů i realizované hodnoty;
 - b) bezpečné řízení vyřazování z provozu a nakládání s radioaktivním odpadem v souladu se zjištěnými potřebami uvedenými v příslušném plánu vyřazování z provozu, s aktivovanými látkami a materiály pro demontáž včetně jejich dekontaminace až po dočasné skladování či po uložení (podle kategorie odpadu), včetně případného dokončení infrastruktury pro nakládání s odpady a materiály. Tohoto cíle musí být dosaženo v souladu s plánem vyřazování z provozu a nezbytnými zásadami pro nakládání s radioaktivním odpadem; pokrok je nutno měřit podle množství a druhu materiálu vyňatého z regulační kontroly a bezpečně skladovaného nebo uloženého odpadu i realizované hodnoty;
 - c) další snižování radiologických rizik; tento cíl je nutno měřit prostřednictvím hodnocení bezpečnosti činností a zařízení, přičemž se určí způsoby, jimiž by mohlo dojít k potenciálnímu ozáření, a učiní se odhad pravděpodobnosti a rozsahu potenciálního ozáření. V případě programu Kozloduj se vynětí zařízení z regulační kontroly až po odpovídající zákonné uvolňovací úrovni plánuje do roku 2030.
2. Hlavní obecný cíl programu je doplněn cílem posilovat jeho přidanou hodnotu EU přispěním k šíření znalostí (získaných v rámci programu) o procesu vyřazování jaderných zařízení z provozu do všech členských států EU. V období financování zahájeném v roce 2021 je v rámci programu nutno dosáhnout těchto výsledků:

- a) rozvíjet vazby a výměny mezi zúčastněnými stranami v EU (např. členskými státy, bezpečnostními orgány, provozovateli veřejných služeb a subjekty, které provádí vyřazování z provozu);
- b) zdokumentovat explicitní znalosti a zpřístupnit je prostřednictvím vícestranného předávání znalostí o správních otázkách vyřazování zařízení z provozu a nakládání s odpady, o manažerských osvědčených postupech a technologických výzvách a procesech vyřazování zařízení z provozu na provozní i organizační úrovni s cílem rozvíjet potenciální synergie v rámci EU.

Uvedené činnosti lze financovat z prostředků Unie ve výši 100 %.

Pokrok bude měřen počtem vytvořených znalostních produktů.

3. Na uložení vyhořelého paliva a radioaktivního odpadu do hlubinného geologického úložiště a související přípravné práce se finanční krytí, jak je definováno v čl. 4 odst. 1 tohoto nařízení, nevztahuje.

1. Hlavním obecným cílem programu Bohunice je pomáhat Slovensku s řešením problémů v oblasti bezpečnosti při vyřazování bloků č. 1 a 2 jaderné elektrárny Bohunice V1 z provozu. Hlavními bezpečnostními problémy, jimiž se mají programy zabývat, jsou:
 - a) demontáž a dekontaminace budov a součástí reaktorů v souladu s plány vyřazování z provozu; pokrok je nutno měřit podle množství a druhu odstraněných materiálů i realizované hodnoty;
 - b) bezpečné řízení vyřazování z provozu a nakládání s radioaktivním odpadem v souladu se zjištěnými potřebami uvedenými v příslušném plánu vyřazování z provozu, s aktivovanými látkami a materiály pro demontáž včetně jejich dekontaminace až po dočasné skladování či po uložení (podle kategorie odpadu), včetně případného dokončení infrastruktury pro nakládání s odpady a materiály. Tohoto cíle musí být dosaženo v souladu s plánem vyřazování z provozu a nezbytnými zásadami pro nakládání s radioaktivním odpadem; pokrok je nutno měřit podle množství a druhu materiálu vyňatého z regulační kontroly a bezpečně skladovaného nebo uloženého odpadu i realizované hodnoty;
 - c) další snižování radiologických rizik; tento cíl je nutno měřit prostřednictvím hodnocení bezpečnosti činností a zařízení, přičemž se určí způsoby, jimiž by mohlo dojít k potenciálnímu ozáření, a učiní se odhad pravděpodobnosti a rozsahu potenciálního ozáření. V případě programu Bohunice se vynětí zařízení z regulační kontroly až po odpovídající zákonné uvolňovací úrovni plánuje do roku 2025.
2. Hlavní obecný cíl programů je doplněn cílem posilovat jeho přidanou hodnotu EU přispěním k šíření znalostí (získaných v rámci programu) o procesu vyřazování jaderných zařízení z provozu do všech členských států EU. V období financování zahájeném v roce 2021 je v rámci programu nutno dosáhnout těchto výsledků:
 - a) rozvíjet vazby a výměny mezi zúčastněnými stranami v EU (např. členskými státy, bezpečnostními orgány, provozovateli veřejných služeb a subjekty, které provádí vyřazování z provozu);

- b) zdokumentovat explicitní znalosti a zpřístupnit je prostřednictvím vícestranného předávání znalostí o správních otázkách vyřazování zařízení z provozu a nakládání s odpady, o manažerských osvědčených postupech a technologických výzvách a procesech vyřazování zařízení z provozu na provozní i organizační úrovni s cílem rozvíjet potenciální synergie v rámci EU.

Uvedené činnosti lze financovat z prostředků Unie ve výši 100 %.

Pokrok bude měřen počtem vytvořených znalostních produktů.

3. Na uložení vyhořelého paliva a radioaktivního odpadu do hlubinného geologického úložiště a související přípravné práce se finanční krytí, jak je uvedeno v čl. 4 odst. 1 tohoto nařízení, nevztahuje.

1. Hlavním obecným cílem programu JRC D&WM je uskutečnit vyřazení zařízení JRC Komise z provozu ve čtyřech areálech: JRC-Geel v Belgii, JRC-Karlsruhe v Německu, JRC-Ispra v Itálii a JRC-Petten v Nizozemsku a bezpečně nakládat s vyhořelým palivem, jaderným materiálem a radioaktivním odpadem. Hlavní obecný cíl programu je doplněn cílem posilovat přidanou hodnotu EU šířením znalostí (získaných v rámci programu) o procesu vyřazování jaderných zařízení z provozu do všech členských států EU. Při činnostech financovaných v rámci tohoto programu v období 2021–2027 je nutno dosáhnout těchto výsledků:

1.1. Ve všech areálech:

- (a) bezpečné nakládání s radioaktivním odpadem, jaderným materiálem a vyhořelým palivem;
- (b) prozkoumání a rozpracování možností pro převod závazků v oblasti vyřazování zařízení z provozu a nakládání s odpady na hostitelský členský stát, a to na základě vzájemné dvoustranné dohody uzavřené s Komisí;
- (c) rozvíjení vazeb a výměn mezi zúčastněnými stranami v EU (např. členskými státy, bezpečnostními orgány, provozovateli veřejných služeb a subjekty, které provádí vyřazování z provozu);
- (d) zdokumentování explicitních znalostí a jejich zpřístupnění prostřednictvím vícestranného předávání znalostí o správních otázkách vyřazování zařízení z provozu a nakládání s odpady, o manažerských osvědčených postupech a technologických výzvách a procesech vyřazování zařízení z provozu na provozní i organizační úrovni s cílem rozvíjet potenciální synergie v rámci EU.

1.2. V areálu JRC-Ispira (v závislosti na udělení příslušných povolení italskými bezpečnostními orgány) v souladu s vnitrostátními právními předpisy:

- (a) shromažďování odpadu vzniklého v minulosti, nakládání s ním a jeho bezpečné uložení;
- (b) shromažďování jaderného materiálu a vyhořelého paliva, nakládání s ním a jeho bezpečné uložení;
- (c) vyřazení odstavených zařízení z provozu.

V areálu JRC-Karlsruhe (v závislosti na udělení příslušných povolení německými bezpečnostními orgány) v souladu s vnitrostátními právními předpisy:

- (d) vyřazení zastaralého zařízení z provozu;
- (e) minimalizace zásob radioaktivního odpadu, jaderného materiálu a vyhořelého paliva;
- (f) vyřazování odstavených zařízení z provozu a skladování souvisejícího radioaktivního odpadu;
- (g) přípravné fáze k vyřazení částí budov z provozu.

1.3. V areálu JRC-Petten (v závislosti na udělení příslušných povolení nizozemskými bezpečnostními orgány) v souladu s vnitrostátními právními předpisy:

- a) minimalizace zásob radioaktivního odpadu, jaderného materiálu a vyhořelého paliva;
 - a1) shromažďování radioaktivního odpadu vzniklého v minulosti, nakládání s ním a jeho bezpečné uložení;
 - b) přípravné fáze k vyřazení reaktoru s vysokým tokem neutronů (HFR) z provozu;
 - b1) vyřazení odstavených zařízení s vysokým tokem neutronů z provozu a bezpečné nakládání se souvisejícím radioaktivním odpadem.

1.4. V areálu JRC-Geel (v závislosti na udělení příslušných povolení belgickými bezpečnostními orgány) v souladu s vnitrostátními právními předpisy:

- (a) vyřazení zastaralého zařízení z provozu;
- (b) minimalizace zásob radioaktivního odpadu a jaderného materiálu;
- (c) přípravné fáze k vyřazení částí budov z provozu.

Pokrok je případně nutno měřit podle množství a druhu bezpečně skladovaného nebo uloženého odpadu, podle množství a druhu bezpečně skladovaného nebo uloženého jaderného materiálu a vyhořelého paliva, podle množství a druhu odstraněných materiálů. Pokrok v rámci programu musí být obecně měřen na základě očekávaných výsledků, milníků, lhůt pro splnění cílů a odpovídajících klíčových ukazatelů výkonnosti, případně včetně ukazatelů založených na realizované hodnotě.

2. Hlavní obecný cíl programu je doplněn cílem posilovat přidanou hodnotu EU šířením znalostí (získaných v rámci programu) o procesu vyřazování jaderných zařízení z provozu do všech členských států EU. V období financování zahájeném v roce 2021 je v rámci programu nutno dosáhnout těchto výsledků:

- 2.1 rozvíjet vazby a výměny mezi zúčastněnými stranami v EU (např. členskými státy, bezpečnostními orgány, provozovateli veřejných služeb a subjekty, které provádí vyřazování z provozu);
- 2.2 zdokumentovat explicitní znalosti a zpřístupnit je prostřednictvím vícestranného předávání znalostí o správních otázkách vyřazování zařízení z provozu a nakládání s odpady, o manažerských osvědčených postupech a technologických výzvách a procesech vyřazování zařízení z provozu na provozní i organizační úrovni s cílem rozvíjet potenciální synergie v rámci EU.

Pokrok bude měřen počtem vytvořených znalostních produktů a jejich dosahem.

3. Uložení vyhořelého paliva a radioaktivního odpadu do hlubinného geologického úložiště spadá do působnosti programu, jak to vyžaduje příslušná směrnice Rady 2011/70/Euratom.

Ukazatele

- 1) Nakládání s radioaktivním odpadem:
 - a) množství a druh bezpečně skladovaného nebo uloženého odpadu s ročními cíli podle druhu, při splnění milníků stanovených v programu.

 - 2) Demontáž a dekontaminace:
 - a) množství a druh odstraněných materiálů s ročními cíli podle druhu, při splnění milníků stanovených v programu.
-